

leto v Mariboru, je bil enoglasno voljen vitez Gutmansthal, predstojnik podružnice Rateške, vodstvo vinorejske šole na Slapu pa naprošeno, naj poroča, kaj bi hasnilo, da bi na korist Vipavske in sploh Kranjske vinoreje se vzelo v obravnavo v onem shodu. — Na naznanilo županstva v Dobličah in Adlešičah, da sta vodnjaka v Bistrici in Bojancih popolnoma dodelana, je odbor sklenil naprositi gosp. Homača, predstojnika Metliške podružnice, da ogleda vodnjaka in se potem po njegovem poročilu izplača županstvom druga polovica obljubljenе podpore. Isto tako se je sklenilo o vodnjaku na Češnjicah, za katerega ogled se naprosi gosp. Cerar, posestnik in učitelj v Blagovici. — Ker sta župana v Podkrajji in Trnovem odboru poslala zavezno pismo o napravi vodnjaka, se jima je dovolilo izplačanje prve subvencijske polovice. — Za nove ude bili so v tej seji sprejeti sledeči gospodje: Fentler Henrik, posestnik v Postojni, Globočnik Ivan, župnik v Slavini, Poljšak Josip mlajši, posestnik na Slapu, Stare Srečko, grajšček na Kolovcu, Virgler Tomaž, c. kr. živinozdravnik v Črnomlji, Kuralt Teodor, c. k. sodnijski adjunkt v Črnomlji, Kern Rudolf, c. k. sodn. adjunkt v Črnomlji, Šušteršič Franjo, trgovec v Črnomlji, Križaj Nikolaj, kaplan v Semiču, Martinak Josip, c. kr. sodn. adjunkt v Metliki, Röthel Matija, c. kr. sodo. adjunkt v Metliki, Blažek Ivan, lekar v Metliki, Sobčič Josip, občinski svetovalec v Metliki, Nemanič Josip, usnjarski mojster v Metliki, Intraš Franjo, kleparski mojster v Metliki, Gavgelj Lavoslav, posestnik v Metliki, Golija Anton, posestnik v Metliki, Fleišman Lavoslav, posestnik v Metliki, Simonič Martin, posestnik v Metliki, Pečarič Martin, posestnik v Metliki, Navratil Alojzij, posestnik v Metliki, Rajner Šimen, posestnik v Metliki, Premer Anton, upravnik v pokoji v Metliki, Premer Ignacij, mlinar v Primostku, dr. Deu Edvard, c. kr. okrajni sodnik v Črnomlji, dr. Hinterlechner Franjo, c. kr. okrajni komisar v Črnomlji, Hartman Ludovik, c. k. cenilni referent v Črnomlji in Koren Ivan, občinski svetovalec v Metliki.

— (30 ubozih učencev in 30 učenk tukajšnjih ljudskih šol) je preteklo nedeljo imelo prav vesel dan, kajti dobili so od nog do glave dobro in čedno obleko, katero jim je s pripomočjó dobrotnic in dobrotnikov oskrbelo tukajšnje katoliško društvo. Delitev je bila v dvorani čitalnični, iz katere izvira po rajnkemu dr. Orlu vpeljana blaga misel; prečastita gospoda prošt dr. Jarc in katehet nunski Flis sta z lepima govoroma začela in končala milodarni akt, katerega se je vdeležila precejšnja množica prijateljev in prijateljic šolske mladine. Veselje dečkov in deklic pa je množilo še to, da so vsak dobili veliko štruco belega kruha, ki so jim jih darovali dobrotljivi mestni peki. Naj bi častito katoliško društvo tega dobrodelnega čina ne opustilo tudi prihodnja leta!

— Beletristična časnika „Zora“ in „Besednik“ dobita z novim letom konkurenta: „Zvon“ vstane zopet iz groba in začne izhajati na Dunaji pod vredništvom svojega prejšnjega vrednika gosp. Jos. Stritarja. V vabilu na naročbo piše vrednik med drugim to-le: „Ime listu bode „Zvon“ — zvon, ki s krepkim, čistim, milodonečim glasom zjutraj budi na delo; ki o poludné opominja, da povzdignimo oči in srca v jasne višave; ki zvečer po delu vabi na počitek ter trudne delavce zbira okolo svetega domačega ognjišča, kjer se vnemajo prijazni pogovori, pripovedujejo se povesti, pojó se pesmi, zdaj žalostne, zdaj vesele; v vsem pa vlada blag duh, mir in sprava in med brati ljubezen!“ — „V vsem pa blag duh, mir in sprava in med brati ljubezen!“ Vrlo lepe besede so to — bodo li tudi resnica postale? Naj gospod vrednik nikomur, komur so njegovi „soneti“ itd. v spominu, ne zameri,

ako neveren Tomaž ostane, dokler ne vidi v dejanji tega, kar obetajo gori navedene besede.

Če je „Zvonov“ vrednik bral, kar mu je ravnokar Jurčičev „Narod“ pisal na slavo, in ga res navdaja „blag duh“ in želja „miru in sprave“ mora pač vzdihniti: „Bog varuj me prijateljev mojih, pred sovražniki se bodem sam branil!“ „Narod“ namreč s tistim neumnim in brutalnim napuhom, ki je lasten slovenskim divjakom, v zvezde kuje Stritarja, in zopet „Zvonu“ jamo koplje namesti da bi mu prijateljev pridobil.

— (Društvo za umetno obrtnijo v Mnihovem) napravi od 15. junija do 15. oktobra 1876. l. razstavo izdelkov umetne obrtnije, in vabi k vdeležitvi tudi obrtnike Avstrijske, kateri naj oglase do 28. decembra Avstrijskemu centralnemu odboru za to razstavo da Dunaj pošljejo. Program in natančnejša razjasnila o tem se dobé pri obrtnijskih zbornici v Ljubljani.

— (Slovensko gledišče.) Preteklo sredo so bili prostori lepo polni. V prvi igri, izdelani po znanem francoskem okusu, odlikovali so se posebno gg. Jeločnik, Schmidt in Kocéelj, pa gospica Podkrajškova; tudi drugi so se dobro obnašali. V burki „Hišina“ (in več kot burka ni hotela biti „Hišina“) je gosp. Kajzelj z Alešovčevim iz slovenskih pesmi prav drastično sestavljenim kupletom vzbudil mnogo burnega smeha in živahnega pripoznanja. Gosp. Aléšovec je v godbi sicer samouk, al vendar je pokazal, da zna skladati napeve, ki se poslušavcem dobro prilagajo. — Gospá Odijeva je hvalevredno sodelovala in njena muzikalična vloga se ji je dobro obnesla. — V soboto se bo igrala vesela igra „Ogenj ni igrača“, ki je neki prav dobra.

— (Čitalnica) napravi prihodnjo nedeljo, 19. dne t. m. „besedo“, katere interesantni program je sledeči: 1. Förchtgott-Tovačowsky — „Sloga“ (nov) moški zbor s čveterospévom. 2. Verdi — iz opere „Rigoletto“, duo za gosli in glasovir. 3. Stöckl — „Devi“, peterospév za sopran, mezzosopran, alt, tenor in bas. 4. Zajc — „Živila Hrvatska!“ (nov) moški zbor. 5. „Ženski jok“, veseloigra v enem dejanji. — Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Občni zbor čitalnice) bode, kakor druga leta, na sv. Štefana dan, dopoldne ob 11. uri.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — V zbornici poslancev se je 6. dne t. m. začela obravnavo proračuna za leto 1876. To je vršelo in gromelo po zbornici, enkrat celó je strela vdarila na sedež finančnega ministra. Proračun kaže po ministrovem računu primanjka 30 milijonov in 320.228 gold. V glavni razpravi se je oglasilo 21 govornikov — proti proračunu in za proračun. Vsi govorniki in tudi ustavoverci, priznali so žalostni stan naših financ, govorniki državopravne stranke pa so grozovito šibali sedanjo sistemo, ki je kriva vseh nadlog Avstrijskih; odlikoval se je s svojim tehtnim govorom zopet naš Herman in dokazal, da pogrešni stroj uprave je vzrok politiškega in gospodarskega propada. (Govor prinesó „Novice“ drugi pot.) — Poslanec Skene, vladni prijatelj, je naravnost rekel, da za več let bode primanjka po 50 in 60 milijonov gold.; poslanec Plener pa, da ministrov proračun je fikcija, kajti ne 30 milijonov bode znašala primanjka za prihodnje leto, ampak 61 milijonov. Plenerjev govor je zgrabil ministra Depretisa tako hudo, da se je spozabil in v odgovoru svojem osebne nakane očital. Zdajci pa plane Plener kvišku in ministru v obraz reče, da tak napad zavrača z zaničevanjem! Vsled tega vstane vriš in ropot v

zbornici, minister Depretis leti k ministerstvu predsedniku ter mu očita, da Plenerja ni zavrnil, in seje o polnoči bilo je konec. Drugi dan skuša zbora predsednik nekako popraviti, kar je zgrešil včeraj; Plener pa ostane trdovraten pri svojih besedah in besedo „zaničevanje“ le prevrže v besedo „pravičnega srda“. — Kakor je glavna debata bila polna graje pogubne sisteme, isto taki glasi so se čuli v specijalni razpravi, v kateri se je pokopalo onih 50.000 gold., ki jih ministerstvo zahteva za skrivne svoje stroške, s katerimi podpira privržene mu časnike itd. Posebno ostro je o tej točki govoril Moravski poslanec Wurm, rekši, da on ne vinarja ne dovoli za take nemoralične stroške in to tem manj, ker Avstrija, ki je pred 3 leti še imela kako stvar prodati, je zabila zdaj vse, kar si je prihranila v preteklih stoletjih. Iz nekaterih govorov bomo prinesli prihodnjič posnetke. — V soboto prestane zbor čez Božične praznike, po novem letu se bo zopet sešel in delal do konca svečana.

— Govori se o nekaterih premembah ministrov in sicer da odstopita kmetijstva minister Chlumecky in pa minister denarstva de Pretis, tretji za njima pa da gre minister Lasser; minister nauka Stremayer ima potem postati minister notranjih zadev (tedaj ne Kellersperg?) in za ministra denarstva ima priti „mladi“ Maks Menger, s katerim „napredna stranka“ dobi svojega zastopnika v ministerstvu. Da tudi tako zlimano ministerstvo ne bode imelo dolzega obstanka, je jasno kot beli dan, kajti prememba oséb brez premembe sisteme ne reši Avstrije iz raznoterih zadreg.

Iz Turškega bojišča. — Zadnje dni se ni nič važnega zgodilo. Menda oboji, Turki in ustajniki, pripoznajo moč zime in drug proti drugemu le na straži stojé. Le v Bosni so 4. dne t. m. pod Novem na Uni ustajniki ustavili ladije, ki so vozile v Novo in Predor Turkom različno robo, ter jeli streljati na-nje. Pobili so 150 Turkov, sami pa imeli 12 ranjenih, izmed katerih je pozneje eden umrl. Ker pa Turki ustajnikom nič ne morejo, zato uganjajo tem večje grozovitosti zoper kristijane. „Politiki“ poroča telegram s Cetinja, da so v Zubcih ranili tri ženske, šest jih pa ob glavo djali. Ob Limu so razsekali neko ženo in njene otroke, tri so skočile v vodo, da bi jo preplavale, pa so vtonile. V Skutaru so mučili pet žensk in jih potem sabo vzeli. Tako počenjajo Turki med tem, ko se vrši obravnavanje in pogajanje, in Evropa vse to še zdaj gleda! — „Obzor“ prinaša osnovo nekakih Turških reform, katero je sestavil, če tudi ne drage volje, veliki vezir Mahmud paša sam. Osnova ima 14 toček, izmed katerih se nekatere na papirji prav lepe vidijo in gladko beró, a Turška vlada nima niti moči niti ljudi, da bi jih izpeljala, in muhamedanci brez hude sile kristijanov ne pusté ne koraka naprej. Zato tudi ni verjeti, da bi se ustajniki po teh reformah dali pomiriti.

Listnica vredništva. Gosp. M. Ž. v Kan: Jako slabo kupčijo ste naredili s popisanim konjem, kajti upornost (Stättigkeit) se malokdaj odpraviti dá, zato se šteje tudi med tiste bolezni, katere po postavi kupčijo razderó, če se kupec v 30 dnevih pritoži. Najbolje slovenske živinozdravniške knjige se dobijo v pet delih za 3 gold. 15 kr. v Blaznikovi tiskarni in pa živinoreja s podobami za 80 kr.

Vabilo na naročbo „Novic“ za 1876. leto.

Le še 14 dni in „Novice“ nastopijo novi, 34. tečaj.

Z dobro vestjó, da so storile tudi letos vse, kar je treba, da se njih listi ne vržejo na stran, ampak kot knjiga, podučna na več strani, hranijo v bukvarnicah, nastopijo novo leto, v katerem bodo, zveste svojim načelom, delale za napredek narodnega gospodarstva, pa tudi v družih, narodu slovenskemu potrebnih stvaréh donašale raznoterih podukov in razprav. V gospodarskih zadevah bodo „Novice“ kakor dozdej, tako tudi vprihodnje zmirom na vrhuncu novosti stale, in kolikor treba, razjasnovale s podobami.

Če tudi je „Novicam“ kot tedniku za politične stvari odmerjen le manjši prostor, obdelovale bodo vendar tudi to polje toliko, da njihovi čitatelji na kratko vse zvedó, kar se važnega godí po svetu.

Vedno zveste svojemu programu: „za vero, dom, cesarja“, ki so ga one prve razvile, ne bodo opešale v boji za te svetinje naroda našega, ampak trden tabor ostale proti navalom lažnjivega liberalizma in poganskega brezverstva, naj se silita svetu v nemški ali slovenski besedi. Ker federalizem pripoznavamo za edino politično sistemo, ki ubogo sedanjo Avstrijo more rešiti pogube, bomo po vsi svoji moči delali na to, da se vresničijo zahteve presvitlega cesarja, po katerih ima „mir postati med narodi Avstrijskimi“, ki se doseže le po sistemi federalistični.

„Novicam“ pridjani „Oglasnik“ bode kakor dozdej glasilo raznih naznanil in oklicev, katerih se v njem med vsemi družimi slovenskimi časniki največ nahaja.

Z izrekom prisrčne zahvale častitim dopisnikom, ki so nas prijazno podpirali z različnimi doneski, združujemo vljudno prošnjo, nam podpore svoje ne odtegniti v prihodnjem letu.

Naročnina „Novicam“ ostane kakor je bila dozdej:

v tiskarnici prejemane za celo leto	4 gold.	— po pošti pošiljane	4 gold. 60 kr.
v „ „ „ za pol leta	2 „	— po „ „	2 „ 40 kr.
v „ „ „ za četrto leta	1 „	— po „ „	1 „ 30 kr.

Za pošiljanje na dom v Ljubljani za celo leto se plača 40 krajc.

Naročnina se pošilja Blaznikovi tiskarnici v Ljubljano in to najceneje po poštnih nakaznicah (Postanweisungen), ki se dobivajo pri vsaki pošti in veljajo le 5 krajc.

Častite naročnike prosimo, naj hitijo z naročilom, da brž prvi list v redu dobijo.

Vredništvo.